

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
------------------------	----------

Розділ 1.

СОЦІОЛОГІЯ ПРАВА, ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Соціологія права, як наука, її предмет та система	7
2. Соціологія права, як навчальна дисципліна, її предмет та структура	9
3. Соціологія права у системі наук, її основні питання та функції	12
4. Значення соціології права в підготовці юристів	14
Питання для самоконтролю:	15
Практичні завдання:	15

Розділ 2.

ТЕОРІЯ СОЦІОЛОГІЇ ПРАВА

1. Розвиток соціології права по П. Селзнік та Р. Томашич	16
2. Становлення соціології права: «відкриття соціології юристами, права соціологами»	18
3. Класичні теорії в соціології права: М. Вебер, Е. Дюркгейм, К. Маркс, Т. Парсонс	18
4. Сучасний стан соціології права	23
Питання для самоконтролю:	27
Практичні завдання:	27

Розділ 3.

ПРАВО, ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ

1. Соціальне управління та соціальна обумовленість права	28
2. Соціальна цінність права	31
3. Суспільні відносини та соціальна характеристика суб'єктів права (правосуб'єктності)	33
4. Система суб'єктів права та їх соціальні властивості	37

5. Прогнозування, як один з аналітичних методів соціально-правових досліджень	39
Питання для самоконтролю:	42
Практичні завдання:	42

Розділ 4.

СОЦІАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРАВА

1. Поняття соціальної ефективності права та її основні категорії	43
2. Критерії соціальної ефективності права	47
3. Показники соціальної ефективності права	48
4. Методика аналізу соціальної ефективності права	52
Питання для самоконтролю:	54
Практичні завдання:	54

Розділ 5.

ПРАВОВА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

1. Зміст і структура правової соціалізації особистості. Дослідження проблем правової соціалізації особистості.	55
2. Особливості процесу соціалізації особистості. Поле правової соціалізації та його структура	57
3. Механізм правової соціалізації. Інтеріоризація у правовій соціалізації	58
Питання для самоконтролю:	61
Практичні завдання:	61

Розділ 6.

ПРАВОВА КУЛЬТУРА В СОЦІОЛОГІЇ ПРАВА . . . . .

1. Поняття та структура правової культури	62
2. Правосвідомість, як елемент правової культури особистості	65
3. Правова поведінка особистості. Поняття злочину, як ключової категорії соціології права	69
Питання для самоконтролю:	72
Практичні завдання:	72

Розділ 7.

СОЦІОЛОГІЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Сутність соціології законодавчої діяльності. Функції законодавчої соціології	73
2. Закон України як соціальне явище	75
3. Соціальний механізм законотворчості, його стадії	78
Питання для самоконтролю:	82
Практичні завдання:	82

Розділ 8.

ПРАВОСУДДЯ, ЙОГО СОЦІОЛОГІЧНЕ ПІДҐРУНТЯ

1. Соціологія судової діяльності. Судовий процес як соціальна взаємодія	83
2. Поняття соціологічної експертизи і соціологічного тлумачення закону	84
3. Соціологічні аспекти ефективності правосуддя	90
Питання для самоконтролю:	92
Практичні завдання:	92

Розділ 9.

СОЦІОЛОГІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

1. Соціологія кримінального права, як частина теорії соціології права, її предмет	93
2. Суспільна небезпека злочинів та необхідність кримінально-правових заборон	95
3. Соціальний механізм функціонування кримінально-правових норм. Забезпечення їх ефективності	98
Питання для самоконтролю:	101
Практичні завдання:	101

ПІСЛЯМОВА	102
------------------------	------------

ЛІТЕРАТУРА	103
-------------------------	------------

СЛОВНИК-ДОВІДНИК	106
-------------------------------	------------

ПЕРЕДМОВА

Протягом останнього часу в Україні все більше посилюється тенденція соціального дослідження права. Тобто вітчизняну правову науку цікавить право як соціальне явище.

Соціологія права представляє собою структуровану систему наукових знань про право, як соціальний феномен його генезис та розвиток. Вона має свій об'єкт, предмет, історію, методологію та структуру – всі атрибути самостійної гуманітарної науки.

Крім цього в системі сучасної національної юридичної освіти соціологія права являється самостійною учбовою дисципліною загальнотеоретичного та загальноосвітнього характеру.

В представленому посібнику автори розглядають соціологію права як соціологію (використання соціологічних методів) в праві, а не як соціологію про право з використанням відповідних схем, основних визначень та понять.

На думку авторів такий підхід по розгляду соціології права витікає з того що на теперішній час соціологія права як окрема галузь правознавства вже сформувалась, що не можливо сказати про соціологію права як про соціологічну дисципліну.